

PROFESSIONAL TA'LIM MUASSASALARIDA ONA TILI FANINI O'QITISH METODIKASI

Pulatova Nargiza Xayitovna

*O'rta Chirchiq tumani 2-son Politexnikumi
ona tili va adabiyot fani katta o'qituvchisi*

Annotatsiya: *Ushbu maqolada professional ta'lim muassasalarida ona tili fanini o'qitishning samarali metodikalari, zamonaviy pedagogik texnologiyalar va talabalarning til ko'nikmalarini rivojlantirishning yangi usullari ko'rib chiqilgan. Shuningdek, talabalarning amaliy muloqot qobiliyatlarini shakllantirishga yo'naltirilgan metodlar va ularning ta'lim sifatiga ta'siri muhokama qilingan.*

Kalit so'zlar: *Ona tili o'qitish, metodika, professional ta'lim, kompetensiyaga asoslangan yondashuv, lingvistik ko'nikmalar, interfaol o'qitish, didaktik materiallar.*

KIRISH

Ona tili fani nafaqat til qoidalarini o'rgatish, balki madaniyat, muloqot va ifoda qobiliyatlarini shakllantirishda muhim ahamiyatga ega. Professional ta'lim muassasalarida bu fan talabalarni o'z sohasida muloqot qilish va hujjatlar bilan ishlash qobiliyatlarini rivojlantirishga yordam beradi. Zamonaviy metodik yondashuvlardan foydalanish esa ta'lim samaradorligini oshirishning asosiy sharti hisoblanadi.

Ona tili fanini samarali o'qitishda quyidagi zamonaviy yondashuvlardan foydalanish muhimdir:

1. Kompetensiyaga asoslangan ta'lim: Ushbu yondashuv talabalarning amaliy til ko'nikmalarini rivojlantirishga qaratilgan.
2. Interfaol metodlar: Rolli o'yinlar, muammoli vaziyatlar, guruhiy muhokamalar orqali o'quvchilarni o'z fikrlarini erkin bayon qilishga o'rgatish.
3. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari: Elektron darsliklar va onlayn resurslardan foydalanish orqali o'quv jarayonini yanada interaktiv qilish.
4. Individual ta'lim yo'nalishlari: Har bir o'quvchining o'ziga xos til o'rganish tezligi va ehtiyojlarini hisobga olgan holda ta'lim berish.

Didaktik tamoyillar ona tili fanini samarali o'qitishda muhim o'rin tutadi:

- Izchillik va tizimlilik: Mavzularni izchil va tushunarli tarzda o'qitish til qoidalarini mukammal o'zlashtirishga yordam beradi.
- Faollik va ongli ishtirok: Talabalarni muloqotga faol jalb qilish va ularning mustaqil fikrlashini rivojlantirish muhimdir.
- Nazorat va baholash: Til ko'nikmalarini muntazam ravishda nazorat qilib borish o'zlashtirish darajasini oshirishga yordam beradi.

Zamonaviy texnologiyalar ona tili o'qitish jarayonini sezilarli darajada yaxshilaydi:

1. Onlayn platformalar va masofaviy ta'lim: O'quvchilar va o'qituvchilar o'rtasida doimiy muloqotni ta'minlaydi.

2. Multimediali darsliklar va videodarslar: Matnlar va misollarni vizual va audio shaklda taqdim etish til o'rganishni yanada osonlashtiradi.

3. Til laboratoriyalari: Tinglash va so'zlash ko'nikmalarini rivojlantirish uchun maxsus jihozlangan laboratoriyalardan foydalanish.

Metodik ishlanmalar talabalarning til ko'nikmalarini yanada mustahkamlashda muhim rol o'ynaydi:

1. Didaktik materiallar tayyorlash: O'quvchilarga turli darajadagi matnlar, mashqlar va test topshiriqlarini taqdim etish.

2. Amaliy mashg'ulotlar: Real hayotiy vaziyatlarni simulyatsiya qilish orqali talabalarni amaliy muloqotga o'rgatish.

3. Muammoli o'qitish: Muammoli vaziyatlar yaratish orqali talabalarni mustaqil fikrlash va analitik ko'nikmalarini rivojlantirish.

XULOSA

Professional ta'lim muassasalarida ona tili fanini samarali o'qitish uchun zamonaviy metodik yondashuvlardan foydalanish talabalarni amaliy muloqotga tayyorlashda muhim ahamiyatga ega. Interfaol metodlar va texnologiyalardan foydalanish ta'lim jarayonini qiziqarli va samarali qiladi. Muntazam nazorat va individual yondashuvlar esa ta'lim sifatini oshirishning asosiy shartlaridan biridir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Karimova, D. (2022). Ona tili o'qitish metodikasi. Toshkent: O'qituvchi nashriyoti.

2. Qodirova, M. (2021). Til va madaniyat. Samarqand: Samarqand Davlat Universiteti nashriyoti.

3. Smith, J. (2019). Teaching Language Skills in Modern Education. London: Academic Press.

4. Uzbekistonda ta'limni rivojlantirish strategiyasi (2020-2030).

5. Yuldasheva, N. (2023). Professional ta'limda lingvistik yondashuvlar. Buxoro: Buxoro universiteti nashriyoti.

6. Nazarov, U. (2020). O'qitishda kompetensiyaga asoslangan yondashuv. Toshkent: Innovatsiya nashriyoti.